

Sygn. akt I ACz 510/13

POSTANOWIENIE

Dnia 9 sierpnia 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie I Wydział Cywilny w składzie następującym

Przewodniczący: SSA Anna Gawelko (spr.)

Sędziowie: SA Kazimierz Rusin

SA Anna Pelc

po rozpoznaniu w dniu 9 sierpnia 2013 r. na posiedzeniu niejawnym sprawy z wniosku (...) **Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w P.**

z udziałem **L. P.**

w przedmiocie zabezpieczenia roszczenia

na skutek zażalenia uczestnika

na postanowienie Sądu Okręgowego w Rzeszowie

z dnia 17 kwietnia 2013 roku, sygn. akt I.C.1290/12

p o s t a n a w i a

o d d a l i ć zażalenie.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 17 kwietnia 2013 roku, sygn. akt I.C.1290/12, Sąd Okręgowy w Rzeszowie udzielił zabezpieczenia w sprawie z powództwa (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P. przeciwko L. P. o zapłatę kwoty 1.200.000,00 złotych wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 9 lutego 2012 roku do dnia zapłaty, poprzez ustanowienie hipoteki przymusowej do kwoty 1.448.860,84 złotych na przysługującym L. P. udziale w wysokości $\frac{4}{5}$ we współwłasności nieruchomości składającej się z działek nr (...), obr. (...) R. – Ś., o łącznej powierzchni 0,0472 ha, zabudowanej domem mieszkalnym przeznaczonym na cele mieszkalno-usługowe, objęte księgą wieczystą nr (...) prowadzoną przez Sąd Rejonowy w Rzeszowie VII Wydział Ksiąg Wieczystych. Powyższe rozstrzygnięcie Sąd Okręgowy oparł na ustaleniach faktycznych i ocenach prawnych przytoczonych szczegółowo w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia. Z motywów tych wynika, że roszczenie uprawnionego zostało uprawdopodobnione dowodami w postaci przedwstępnej umowy sprzedaży udziałów z 9 września 2011 roku, z której wynika, że kupujący wpłacił zadatek w wysokości 600.000 złotych na rachunek bankowy sprzedającego w dniu zawarcia umowy, załącznika do umowy przedwstępnej w postaci umowy sprzedaży udziałów, licznej korespondencji pomiędzy powodem a (...) Spółką Akcyjną w W., pomiędzy stronami, pisemnego oświadczenia obowiązanego w przedmiocie braków w stanie zapasów spółki (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, oświadczenia uprawnionego o odstąpieniu od przedwstępnej umowy sprzedaży z dnia 13 stycznia 2012 roku, pisemnego oświadczenia obowiązanego z dnia 1 sierpnia 2012 roku o odstąpieniu od umowy przedwstępnej i wezwań do zapłaty zadatku w podwójnej wysokości. Z kolei interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia został uprawdopodobniony przez uprawnionego przez wykazanie, że obowiązanym zaczął wyzbywać się posiadanych nieruchomości. Upłynnienie majątku obowiązanego, w ocenie Sądu Okręgowego, w istotny sposób może ograniczyć możliwość przeprowadzenia skutecznej egzekucji zapadłego w sprawie orzeczenia.

Od powyższego postanowienia zażalenie wywiódł obowiązany skarżąc je w całości. Zaskarżonemu orzeczeniu zarzucił naruszenie art. 730¹ § 1 k.p.c. przez błędne ustalenie przez Sąd pierwszej instancji, że powód uprawdopodobnił swoje roszczenie wobec pozwanego L. P., a ponadto, że powód posiada interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia. W oparciu podniesiony zarzut obowiązany wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia i oddalenie wniosku powoda o udzielenie zabezpieczenia w całości, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego orzeczenia i przekazanie sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania.

W odpowiedzi na zażalenie uprawniony wniósł o oddalenie zażalenia w całości i zasądzenie od obowiązanego na rzecz powoda zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm prawem przepisanych.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie jest bezzasadne.

Sąd Apelacyjny w pełni podziela ustalenia faktyczne poczynione przez sąd pierwszej instancji i przyjmuje je za własne, albowiem oparte są one na prawidłowej ocenie dowodów dokonanej zgodnie z zasadami logiki formalnej i doświadczenia życiowego, a więc zgodnie z dyrektywami art. 233 § 1 k.p.c. Również ocena prawna ustalonego stanu faktycznego dokonana przez Sąd pierwszej instancji nie nasuwa żadnych zastrzeżeń, w związku z czym Sąd odwoławczy w pełni ją aprobuje.

Nie można przychylić się do zarzutu skarżącego, który twierdzi że błędna była ocena Sądu Okręgowego, uznająca roszczenia uprawnionego za uprawdopodobnione. Uprawdopodobnienie jest środkiem zastępczym, względnie surogatem dowodu w znaczeniu ścisłym, niedającym pewności, lecz tylko wiarygodność (prawdopodobieństwo) pewnego faktu. Jest to środek zwolniony od ścisłych formalności dowodowych, pozwalający na przyspieszenie postępowania (por. W. Siedlecki, [w:] Jodłowski, Siedlecki, Postępowanie cywilne. Część ogólna, Warszawa 1958, s. 399). W judykaturze sądów powszechnych słusznie wskazuje się, że „uprawdopodobnienie roszczenia w postępowaniu zabezpieczającym, przy uwzględnieniu treści art. 243 k.p.c., oznacza, że uprawniony przedstawi i należycie uzasadni twierdzenia, które stanowią podstawę dochodzonego roszczenia; uprawdopodobnienie dotyczy przy tym dwóch aspektów, bowiem odnosi się ono zarówno do okoliczności faktycznych, na których opiera się roszczenie i które powinny być przedstawione, a ich istnienie prawdopodobne w świetle dowodów oferowanych przez uprawnionego, jak i do podstawy prawnej roszczenia, które powinno być również prawdopodobne” (por. postanowienie Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 20 września 2012 roku, sygn. akt I.ACz.850/12, LEX nr 1217686). Z uwagi na uproszczenia procesu ustalania okoliczności faktycznych przez sąd w postępowaniu zabezpieczającym wskazuje się również, że „roszczenie jest uprawdopodobnione, jeżeli prima facie istnieje znaczna szansa na jego istnienie” (por. postanowienie Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 30 stycznia 2012 roku, sygn. akt I.ACz.173/12, LEX nr 1115410). Zakres kognicji sądu w postępowaniu zabezpieczającym jest zatem znacznie węższy niż w postępowaniu rozpoznawczym i co do zasady ogranicza się do zbadania, czy istnieją prima facie uzasadnione podstawy przyjęcia zasadności roszczenia uprawnionego oraz interesu prawnego w udzieleniu zabezpieczenia. Uproszczenie to uzasadnia względ na szybkość i sprawność postępowania zabezpieczającego służącego do udzielenia, gdy istnieje taka potrzeba, natychmiastowej ograniczonej ochrony prawnej roszczenia, a także jego szczególny charakter podkreślony ujęciem go w odrębnej części Kodeksu postępowania cywilnego. Z tego względu, nie mogą odnieść skutku argumenty obowiązanego odnoszące się do meritum sporu, ponieważ nie pozbawiają one twierdzeń uprawnionego co do istnienia roszczenia wiarygodności w całości, ani nawet w znacznej części. Zasadniczą kwestią w niniejszej sprawie jest rozstrzygnięcie, czy uprawnionemu służyło prawo odstąpienia od umowy i żądania zwrotu zadatku zgodnie z postanowieniami jej § 6 ust. 1 w zw. z. § 5 (k. 52). Problem ten będzie jednak przedmiotem merytorycznego badania przez Sąd Okręgowy w postępowaniu rozpoznawczym, które zmierzać będzie do całościowego i wyczerpującego wyjaśnienia okoliczności sprawy. Na obecnym etapie postępowania, w toku postępowania zabezpieczającego Sądy obu instancji ograniczyły się jedynie do ustalenia, że roszczenie uprawnionego jest prima facie uprawdopodobnione, zaś zarzuty merytoryczne obowiązanego nie mogą dla oceny zasadności zabezpieczenia roszczenia odnieść skutku.

Wobec powyższego Sąd Apelacyjny orzekł, jak w części dyspozytywnej postanowienia, na zasadzie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.

Nie znajduje podstawy prawnej wniosek uprawnionego o zasądzenie od obowiązanego na jego rzecz kosztów postępowania zażaleniowego na obecnym etapie procesu. Koszty te zostaną rozliczone w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie (art. 108 § 1 k.p.c.).